

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.5.13.
COM(2016) 248 final

2016/0130 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak
kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2016) 152 final}

{SWD(2016) 153 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat célja, hogy a rákkeltő vegyi anyagoknak való foglalkozási expozíció csökkentése révén javítsa a munkavállalók egészségvédelmét, fokozza az idevágó uniós jogszabályok hatékonyságát, valamint tisztább helyzetet és kiegyenlítettebb versenyfeltételeket teremtsen a gazdasági szereplők számára. A Bizottság 2016. évi munkaprogramjában is kitüntetett helyen áll. Ezzel a kezdeményezéssel a Bizottság az azon a téren vállalt kötelezettségének tesz eleget, hogy hatékonyabbá és eredményesebbé tegye a munkavállalók védelmét biztosító uniós jogi keretet. Egyben az is szándékában áll, hogy folytassa az ezen a téren megkezdett fontos munkát, és további hatásvizsgálatok végzését követően további rákkeltő anyagok tekintetében is határértékeket javasoljon.

A foglalkozási megbetegedések jelentette terhek jelenlegi és jövőbeni szintjére vonatkozó becslések szerint a munkavégzéssel összefüggő rákos megbetegedések komoly gondot okoznak, és a munkavállalók rákkeltő anyagoknak való expozíciója miatt ez a jövőben sem lesz másként. Az EU-ban a munkavégzéssel összefüggő leggyakoribb halálok a rák. Éves szinten a foglalkozási eredetű halálesetek 53 %-a ráknak tulajdonítható, 28 %-uk hátterében valamilyen keringési betegség áll, 6 %-uknak pedig légzőszervi betegség az oka¹.

A Bizottság javaslata szerint 13 vegyi anyag tekintetében felül kell vizsgálni az expozíciós határértékeket, illetve be kell vezetni ilyen határértékeket. A hatásvizsgálat szerint így a 2069-ig tartó időszakban mintegy 100 ezer életet meg lehetne menteni (becsült adat). A javaslatnak megfelelően a határértékek a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv² (a továbbiakban: irányelv) szövegébe kerülnének be. Az irányelv 16. cikke értelmében a Tanácsnak a rendelkezésre álló adatok alapján, beleértve a tudományos és műszaki adatokat, határértékeket kell megállapítania minden olyan rákkeltő anyag és mutagén vonatkozásában, amelyek tekintetében ez lehetséges.

Az irányelv rendelkezései minden olyan vegyi anyagra alkalmazandók, amely az 1272/2008/EK rendelet³ (CLP-rendelet) I. mellékletében meghatározott 1A. vagy 1B. kategóriájú rákkeltő anyagként való besorolás kritériumainak megfelel. E rendelet járványügyi és/vagy állatkísérletekből származó adatok alapján 1017 vegyi anyagot sorol be „harmonizált” (kötelező) osztályozással 1. kategóriájú rákkeltő anyagként („ismert vagy

¹ A munkavégzéssel összefüggő sérülésekre és betegségekre vonatkozó európai becslések [Work-related Illnesses Identification, Causal Factors and Prevention Safe Work — Healthy Work — For Life](#), Takala, J., Workplace Safety and Health Institute, Szingapúr, az EU elnökségi konferenciáján tartott prezentáció, Athén, 2014. június.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/37/EK irányelve a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (Egységes szerkezetbe foglalt változat) (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 158., 2004.4.30., 50. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 1272/2008/EK rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

vélmezett rákkeltő anyagok”)⁴. Egy másik fontos osztályozási eljárás, amelyet a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség dolgozott ki, csaknem 500 anyagot azonosított az „emberre rákkeltő hatású” (1. csoport, 118 anyag), az „emberre valószínűleg rákkeltő hatású” (2A. csoport, 75), illetve az „emberre esetlegesen rákkeltő hatású” (2B. csoport, 288) anyagként⁵.

Az irányelv rendelkezései az annak I. mellékletében említett összes anyagra, keverékre vagy eljárásra vonatkoznak, csakúgy mint a mellékletben említett eljárások során felszabaduló bármely anyagra vagy keverékre. Az irányelv I. melléklete felsorolja a jelenleg azonosított eljárásokat és az ezen eljárások során keletkező anyagokat. Ennek célja az, hogy a munkavállalók, a munkáltatók és a jogalkalmazók számára tisztázza, hogy egy adott vegyi anyag vagy eljárás, amennyiben nem rendelkezik az 1272/2008/EK rendelet szerinti más osztályozással, az irányelv hatálya alá tartozik-e. Az I. melléklet jelenleg öt bejegyzésből áll.

Az irányelv megállapít egy sor általános minimumkövetelményt annak érdekében, hogy megszüntesse, illetve csökkentse a hatálya alá tartozó összes rákkeltő anyagnak és mutagénnek való expozíciót. A munkáltatónak fel kell ismerniük és fel kell mérniük a munkavállalókat érintő minden olyan kockázatot, amely bizonyos rákkeltő anyagoknak (és mutagéneknek) való expozícióból ered, és amennyiben e kockázatok valóban fennállnak, meg kell előzniük az expozíciót. Amennyiben ez műszakilag lehetséges, az adott eljárást vagy vegyi anyagot egy nem veszélyes vagy kevésbé veszélyes eljárással vagy anyaggal kell helyettesíteni. Ha az efféle helyettesítés műszakilag nem megoldható, a rákkeltő vegyi anyagokat az expozíció megelőzése érdekében a műszakilag lehetséges mértékben zárt rendszerben kell előállítani és használni. Amennyiben ez műszakilag nem lehetséges, a munkavállalók expozícióját a műszakilag lehetséges legalacsonyabb szintre kell csökkenteni. Ez az ún. minimalizálási kötelezettség, amelyet az irányelv 5. cikkének (2) és (3) bekezdése ír elő.

Ezen általános minimumkövetelmények mellett az irányelv egyértelműen meghatározza azt is, hogy a munkavállalók védelmét szolgáló mechanizmus szerves részét képezi, hogy egyes rákkeltő anyagok és mutagének belélegzésen keresztüli expozíciós útja tekintetében foglalkozási expozíciós határértékeket állapítsanak meg⁶. Azon vegyi anyagok tekintetében, amelyekre vonatkozóan még nincsenek, meg kell állapítani ezeket a határértékeket, és valahányszor újabb tudományos adatok lehetővé teszik, felül kell vizsgálni azokat⁷. Az egyes vegyi anyagokra vonatkozó konkrét expozíciós határértékeket az irányelv III. melléklete állapítja meg. A III. melléklet jelenleg három bejegyzést tartalmaz.

Az irányelvben megállapított foglalkozási expozíciós határértékeket szükség esetén felül kell vizsgálni az új tudományos adatok, a mérési technikák fejlődése, a kockázatsökkentési intézkedések és egyéb releváns tényezők figyelembevételére érdekében.

A fentiek alapján a következő három intézkedés meghozatala javasolt:

a) A kristályos szilícium-dioxid munkafolyamat során keletkező, belélegezhető porának való expozíciót magában foglaló munka felvétele az irányelv I. mellékletébe és a megfelelő határérték megállapítása a III. mellékletben

⁴ A rendelet szerint 1017 kémiai anyag (és kémiai anyagok csoportjai) kapta az „1. kategóriájú” rákkeltő anyag kötelező „harmonizált” osztályozást; az ilyen anyagok címkéjén a „rákot okozhat” figyelmeztető mondatot kell feltüntetni.

⁵ [Monographs on the evaluation of carcinogenic risk to humans](#) (Monográfiák az embereket érintő rákkeltő hatások kockázatainak értékeléséről), Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség, WHO.

⁶ Az irányelv 1. cikkének (1) bekezdése és (13) preambulumbekkezdése.

⁷ Az irányelv (13) preambulumbekkezdése.

A Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség a 100C jelzetű monográfiában⁸ megállapította a legújabb tudományos adatok alapján, hogy a „kvarc- vagy krisztobalitpor formájú kristályos szilícium-dioxid” az emberre rákkeltő hatású (1. csoport). A foglalkozási vegyianyag-expozíciós határértékekkel foglalkozó tudományos bizottság (SCOEL) felmérte, hogy milyen élettani hatásokkal van a kristályos szilícium-dioxid (belélegezhető pora) munkavégzés közben a munkavállalókra. Az ebben a kezdeményezésben javasolt és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság (ACSH) által jóváhagyott, a III. mellékletben bevezetendő határérték megállapítása során a munkavállalók egészségvédelmének mint célkitűzésnek fenntartása mellett a társadalmi-gazdasági megvalósíthatósági tényezőket is figyelembe vették.

A kereskedelmi forgalomban kapható kristályos szilícium-dioxid az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozási kötelezettség tárgyát képezi, mivel azonban a kristályos szilícium-dioxid munkafolyamatok során keletkező porát nem helyezik forgalomba, nem osztályozzák a rendelet szerint sem. Az irányelv azonban úgy rendelkezik, hogy az I. mellékletben említett eljárások valamelyike során felszabaduló, a rákkeltő anyagként való osztályozás kritériumait teljesítő anyagokat vagy keverékeket akkor is fel kell venni az I. mellékletbe, ha az említett rendelet szerinti osztályozási kötelezettség nem vonatkozik rájuk. A kristályos szilícium-dioxid belélegezhető pora ebbe a kategóriába tartozik.

b) További 10 rákkeltő anyag határértékeinek megállapítása a III. mellékletben

A rendelkezésre álló tudományos adatok megerősítik, hogy a III. mellékletet ki kell egészíteni további 10 rákkeltő anyag határértékeivel. A SCOEL két anyag (az o-toluidin és a 2-nitropropán) kivételével az összesre vonatkozóan ajánlásokat nyújtott be. E két anyagot illetően a Bizottság elsősorban a nyilvánosság számára is elérhető tudományos ismeretekre támaszkodott, köztük a tagállamok tudományos bizottságainak foglalkozási expozíciós határértékeket megállapító következtetéseire. Az ACSH véleményét e javaslat minden vonatkozásával kapcsolatban kikérték a 2003. július 22-i tanácsi határozat⁹ 2. cikke (2) bekezdése f) pontjának megfelelően. A javasolt értékek megállapításakor az ACSH-val folytatott konzultáción túlmenően a társadalmi-gazdasági megvalósíthatósági tényezőket is figyelembe vették.

c) A keményfaporokra és a vinilklorid monomerre megállapított határértékek felülvizsgálata a rendelkezésre álló tudományos adatok alapján

A SCOEL 2003-ban, illetve 2004-ben az irányelv III. mellékletében megállapított három határérték közül kettővel kapcsolatban, nevezetesen a keményfapornak és a vinilklorid monomernek való expozíciót magában foglaló munkára megállapított határértékek vonatkozásában felülvizsgált ajánlásokat fogadott el. Ezekben az ajánlásokban felhívta a figyelmet arra, hogy a keményfaporok és a vinilklorid monomer tekintetében megállapított határértékeket felül kell vizsgálni, mert azok túl magasak ahhoz, hogy megfelelő védelmet biztosítsanak a munkavállalók számára. Indokoltnak tűnik tehát a keményfaporokra és a vinilklorid monomerre jelenleg érvényes határértékek felülvizsgálata az újabb tudományos adatok fényében.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos, 2014–2020-as stratégiájáról szóló (egy munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiát felvázoló),

⁸ IARC(2012) <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100C/mono100C-14.pdf>

⁹ A Tanács 2003. július 22-i határozata a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság létrehozásáról, HL C 218., 2003.9.13., 1–4. o.

nemrég megjelent közleményének¹⁰ megfelelően stratégiai célkitűzés a Bizottság számára, hogy több mint 217 millió munkavállaló számára biztonságos és egészséges munkahelyi környezetről gondoskodjon. A stratégiában azonosított egyik fő kihívás a munkavégzéssel összefüggő megbetegedések hatékonyabb megelőzésében áll, amihez mind a meglévő, mind az új, mind a kialakulóban lévő kockázatokat kezelni kell.

Ez a kezdeményezés összhangban áll azzal, hogy Bizottság prioritásnak tekinti az egységes piac elmélyítését, és különösen azt, hogy annak társadalmi dimenzióját tekintve méltányosabb feltételeket teremtsen. Egyben illeszkedik a Bizottság arra irányuló munkájához is, hogy tisztességes és valódi értelemben vett páneurópai munkaerőpiacot hozzon létre, amelyben a munkavállalók megfelelő védelmet élveznek, és munkahelyük fenntartható¹¹. A munkahelyi egészségvédelem és biztonság, a szociális védelem és a munkaszerződéssel kapcsolatos jogok is idetartoznak.

A munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló 89/391/EGK keretirányelv¹² és a vegyi anyagokkal kapcsolatos munkahelyi kockázatokról szóló 98/24/EK irányelv¹³ általános jogszabályként alkalmazandók az irányelvben foglalt ennél szigorúbb és/vagy konkrétabb rendelkezések sérelme nélkül.

Az összesen 18 európai gazdasági ágazatot képviselő szociális partnerek 2006-ban megállapodást írtak alá a több ágazatra kiterjedő európai szociális párbeszédéről, melynek témája a munkavállalók egészségének védelme a kristályos szilícium-dioxidnak és termékeinek megfelelő kezelése és használata révén (NEPSi). Egy olyan autonóm megállapodás ez, melynek megkötésére az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 155. cikke (1) bekezdésének megfelelően került sor, és amelyet a szociális partnerek az EUMSZ 155. cikkének (2) bekezdése szerint hajtanak végre¹⁴. E megállapodás a jelenlegi javaslat kiegészítésének tekinthető, hiszen iránymutatást nyújt a munkáltatók számára az expozíció csökkentésével kapcsolatban, és megelőző intézkedések meghozatalára ösztönzi őket. Mivel azonban a megállapodás nem képezi az uniós jog részét, és épp az építőiparra, ahol a legnagyobb az expozíció, nem terjed ki, nem pótolhatja az irányelvben megállapított kötelező expozíciós határértékeket.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A munkakörülmények javítása, a munkavállalók súlyos balesetektől és foglalkozási megbetegedésektől való megóvása, valamint egészségük védelme a munkával töltött évek alatt – ezek mind meghatározó elvek, összhangban Juncker elnök politikai iránymutatásában megfogalmazott azon törekvéssel, hogy Európa szociális szempontból a lehető legjobb („AAA”) minősítést kapja. Ez kedvező hatással van a termelékenységre és a versenyképességre is, és nagyban hozzájárul ahhoz a célkitűzéshez is, hogy a munkavállalók

¹⁰ COM(2014) 332 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0332&from=HU>

¹¹ Juncker elnök 2015. szeptember 9-én az Európai Parlamentben tartott beszéde az Unió helyzetéről.

¹² A Tanács 1989. június 12-i 89/391/EGK irányelve a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 183., 1989.6.29., 1. o.).

¹³ A Tanács 1998. április 7-i 98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL L 131., 1998.5.5., 11. o.).

¹⁴ A Bizottság most véglegesíti a NEPSi értékeléséről szóló jelentését.

az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia¹⁵ jegyében több évet töltsenek munkaviszonyban.

A 13 vegyi anyagból a következő három felkerült az úgynevezett „különös aggodalomra okot adó anyagként” azonosított anyagoknak a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló 1907/2006/EK rendelet (a továbbiakban: REACH)¹⁶ 59. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott jelöltlistájára: a hidrazin, az o-toluidin és a tűzálló kerámiaszálak. A tűzálló kerámiaszálaknak a REACH XIV. mellékletébe való felvételét az Európai Vegyianyag-ügynökség is ajánlotta. Bizonyos króm(VI)-vegyületeket szintén „különös aggodalomra okot adó anyagként” azonosítottak és felvettek a jelöltlistára, majd az Ügynökség ajánlását követően a REACH XIV. mellékletébe is.

Az irányelv és a REACH egymást kiegészítő jogszabályok. Általános jogszabályként az irányelv hatályába tartozó területre is vonatkozó 89/391/EGK keretirányelv úgy rendelkezik, hogy nem érinti az olyan meglévő vagy jövőbeni nemzeti és uniós rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének védelme szempontjából. A REACH pedig azt állapítja meg, hogy nem érinti a munkavállalók védelmével kapcsolatos jogszabályokat, köztük az irányelvet sem.

Az irányelv és a REACH egymást kiegészítő jellege miatt a következő okokból logikusnak tűnik a határértékeket az irányelv keretében bevezetni:

- A munkafolyamatok során keletkező keményfapor és belélegezhető szilícium-dioxid nem tartozik a REACH hatályába.
- A határértékek mind az irányelvnek, mind a vegyi kockázatok kezelésére alkalmazott munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági megközelítésnek fontos részét képezik. A REACH-nek ellenben nem célja, hogy foglalkozási expozíciós határértékeket állapítson meg.
- Az irányelv a munkahelyeken használt összes vegyi anyag minden felhasználását lefedi az anyagok egész életciklusán keresztül, és hatályába tartozik a munkavállalók összes rákkeltő anyagnak való expozíciója, *bármely munkafolyamat során* is szabadultak fel ezek az anyagok, szándékosan vagy véletlenül, és függetlenül attól, hogy forgalmazzák-e azokat, avagy sem.
- A REACH a kockázatértékelés feladatát az ellátási láncra ruházza, és „vegyianyag-specifikus”. A munkáltatók által a 2004/37/EK irányelv szerint végzendő kockázatértékelésnek munkahely- és folyamatspecifikusnak kell lennie, és a munkavállalók halmozott – tehát a munkahelyen jelen lévő valamennyi rákkeltő anyag viszonylatában fennálló – expozíciójára is figyelemmel kell lennie. A rákkeltő anyagoknak való expozíció megelőzése tekintetében az irányelv a munkahelyi kockázatokkal kapcsolatban holisztikus megközelítést kínál.

¹⁵ COM(2010) 2020 és COM(2014) 130 final.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 1907/2006/EK rendelete a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.) (módosítva).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az Európai Parlament és a Tanács [az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének], „a)–i) pontjában említett területeken irányelvek útján fokozatosan alkalmazandó minimumkövetelményeket fogadhat el, figyelembe véve az egyes tagállamokban fennálló feltételeket és műszaki szabályokat. Ezek az irányelvek nem írhatnak elő olyan közigazgatási, pénzügyi vagy jogi korlátozásokat, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését.” Az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az Unió támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységeit különösen a következő területen: „a munkakörnyezet javítása a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében”.

A 2004/37/EK irányelv a 153. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján fogadták el, a munkavállalók egészségének és biztonságának javítása érdekében. Ezen az alapon a 2004/37/EK irányelv 16. cikke úgy rendelkezik, hogy az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárással határértékeket kell megállapítani minden olyan rákkeltő anyag és mutagén vonatkozásában, amelyek tekintetében ez lehetséges.

E javaslat célja, hogy az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban megerősítse a munkavállalók egészségvédelmének szintjét azáltal, hogy a 2004/37/EK irányelv I. mellékletébe felveszi az olyan munkát is, amely a kristályos szilícium-dioxid valamely munkafolyamat során keletkező belélegezhető porának (belélegezhető frakció) való expozícióval jár. Ezt úgy lehet elérni, hogy az irányelv III. mellékletében megadott határértékek formájában a munkavállalók egészségvédelmére vonatkozó további minimumkövetelmények kerülnek bevezetésre, és az újabb tudományos adatok alapján két rákkeltő anyag tekintetében a III. mellékletben meghatározott jelenlegi határértékek felülvizsgálatára kerül sor. Az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja ezért megfelelő jogalapot képez a Bizottság által előterjesztett javaslat tekintetében.

Az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdése értelmében különösen a munkakörnyezetnek a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében történő javítása a szociálpolitika olyan vonatkozása, melynek terén az EU a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Mivel a munkavállalók egészségét és biztonságát fenyegető kockázatok az egész EU-ban jórészt hasonlóak, egyértelmű szerep rajzolódik ki az EU számára a tekintetben, hogy támogatnia kell a tagállamokat e kockázatok kezelésében.

A jogalkotási javaslat előkészítése során gyűjtött adatok szerint jelentős eltérések állnak fent a tagállamok között a javaslat tárgyát képező rákkeltő anyagokkal kapcsolatban meghatározott határértékek tekintetében¹⁷. Néhány tagállam már kötelező határértékeket vezetett be, amelyek megegyeznek az ACHS által ajánlott értékekkel, vagy még alacsonyabbak is azoknál. Ez azt igazolja, hogy a szóban forgó vegyi anyagokra vonatkozó határértékek megállapítása egyoldalú tagállami fellépéssel is lehetséges. Sokszor azonban inkább az a helyzet, hogy a tagállamok nem állapítottak meg határértékeket, vagy ha mégis, azok csupán alacsonyabb szintű védelmet biztosítanak a munkavállalók számára, mint az ebben a

¹⁷ Lásd az 1. táblázatot a hatásvizsgálat 6. mellékletében.

javaslatban előterjesztett értékek¹⁸. Ráadásul ha vannak is nemzeti szintű határértékek, akkora a szórás közöttük, hogy eltérő szintű védelmet eredményeznek¹⁹. Néhány esetben a tudományos adatok alapján ajánlatos értékeket jóval meghaladó értékekről van szó.

Ilyen körülmények között pusztán tagállami intézkedésekkel nem lehet elérni, hogy az összes uniós munkavállaló egészségvédelme minden tagállamban legalább minimális szinten biztosított legyen a szóban forgó rákkeltő anyagoknak való expozíció jelentette kockázatokkal szemben. A vizsgált rákkeltő anyagokra vonatkozó egyes határértékek bevezetésével kapcsolatos hatáselemzés azon munkavállalók arányára is kiterjedt, akik potenciálisan ki vannak téve ezeknek az anyagoknak, de nem rendelkeznek ilyen jogi védelemmel. Az egyes anyagok vonatkozásában szubszidiaritási és arányossági ellenőrzésre is sor került, amely – amennyiben megfelelő adatok rendelkezésre álltak – kimutatta, hogy a javasolt határértékek bevezetése révén a szóban forgó anyagoknak kitett munkavállalók jogi védelme az esetek 33–98 %-ában javulna²⁰.

Ebből az következik, hogy a célok eléréséhez uniós szinten meghozott intézkedésre van szükség, az EUSZ 5. cikke (3) bekezdésének megfelelően.

A nem létező, illetve túl magas határértékek esetleg arra ösztönözhetik a vállalatokat, hogy gyártóüzemeiket a kevésbé szigorú előírásokat alkalmazó tagállamokba telepítsék, ami a termelési költségek torzulását vonná maga után. Az eltérő munkaügyi normák mindenesetre hatással vannak a versenyképességre, mert a gazdasági szereplőkre különböző költségeket rónak. Az egységes piac torzulása csökkenthető lenne azáltal, hogy a munkavállalók védelmét szolgáló egyértelmű és konkrét minimumelőírások bevezetésével egyenlő versenyfeltételeket hoznánk létre a tagállamokban.

E javaslat ezenkívül a határokon átnyúló foglalkoztatás terén is nagyobb rugalmasságra ösztönöz, hiszen a munkavállalókat biztosítani lehet majd afelől, hogy egészségüket valamennyi tagállamban ugyanazok a minimumelőírások ugyanolyan szinten védik.

Az irányelv módosítása csak uniós szinten lehetséges a szociális partnerek kétszakaszos (munkáltatók és munkavállalók), az EUMSZ 154. cikkének megfelelően végzett konzultációját követően.

• **Arányosság**

E javaslat az irányelv módosításával nagy lépést tesz azon célok elérése felé, hogy javuljanak a munkavállalók életfeltételei és munkakörülményei.

A javasolt értékek megállapítása során társadalmi-gazdasági megvalósíthatósági tényezőket is figyelembe vettek, miután hosszas és intenzív megbeszéléseket folytattak minden érdekelt féllel (a munkavállalói és munkáltatói szövetségek és a kormányok képviselőivel).

A javaslat nyitva hagyja a tagállamok előtt azt a lehetőséget, hogy a munkavállalók számára kedvezőbb előírásokat is megállapíthassanak, és a saját országukra jellemző helyzetet is rugalmasan figyelembe vehessék. Az EUMSZ 153. cikke (4) bekezdésének megfelelően e javaslat rendelkezései nem akadályozhatják a tagállamokat abban, hogy pl. alacsonyabb

¹⁸ Lásd a 2. táblázatot a hatásvizsgálat 6. mellékletében.

¹⁹ Például az 1,3-butadién esetében az értékek a 4,5 és a 100 mg/m³ közötti tartományban mozognak. Az etilén-oxid esetében pedig a 0,84–90 mg/m³ közötti tartományról van szó.

²⁰ Lásd a 4. táblázatot a hatásvizsgálat 6. mellékletében.

határértékek formájában szigorúbb védintézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be, mindaddig, amíg azok a Szerződésekkel összeegyeztethetők. Az EUMSZ 153. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a szociális partnereket együttes kérelmükre irányelvek végrehajtásával bízassák meg, amely irányelvek elfogadására az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének megfelelően, azaz az adott területen bevett nemzeti szabályozás tiszteletben tartásával került sor.

Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően e javaslat tehát nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a munkavállalók egészsége és biztonsága területén „irányelvek útján” minimumkövetelményeket lehet elfogadni.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Az irányelv (mint a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos általános uniós jogszabályok része) független utólagos értékelése nemrég zárult le. A REACH-rendelet és az irányelv közötti átfedésektől függetlenül az értékelés során feltárt legfontosabb kérdések a javaslat hatályán kívül esnek, mely utóbbi konkrétan az irányelv mellékleteinek technikai módosítására irányul, és nem az azzal kapcsolatos tágabb értelemben vett politikai kérdésekre, hogy mennyiben működőképes és releváns az irányelv.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Kétszakaszos konzultáció az európai szociális partnerekkel az EUMSZ 154. cikkének megfelelően

A szociálpolitika területét érintő e jogalkotási javaslattal kapcsolatban a Bizottság az EUMSZ 154. cikkének megfelelően kétszakaszos konzultációt folytatott az európai szociális partnerekkel.

A munkavállalók rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és a reprodukciót károsító egyéb vegyi anyagoknak való munkahelyi expozíciójával járó kockázatokkal szembeni védelmével kapcsolatos konzultáció első szakasza 2004. április 6-án vette kezdetét.

Az EUMSZ 154. cikke (2) szakaszának megfelelően a szociális partnerek felkérést kaptak arra, hogy fejtsék ki véleményüket az idevágó uniós intézkedések lehetséges irányával kapcsolatban. Az első szakasz során megerősítést nyert, hogy uniós szintű intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy az előírások EU-szerte szigorodjanak, és a munkavállalók expozíciójának kérdését megfelelően kezelni lehessen. A konzultációban részt vevő összes szociális partner²¹ kiemelte, hogy rendkívül fontosnak tartja a munkavállalók szóban forgó egészségi kockázatokkal szembeni védelmét.

²¹ Az Európai Gyáriparosok és Munkáltatók Szervezeteinek Szövetsége (UNICE), Állami és Közszolgáltatási Vállalatok Európai Központja (CEEP), Európai Kis- és Középvállalkozások Szövetsége (UEAPME), Európai Szakszervezetek Szövetsége (ETUC), a Vállalatvezetők és Menedzserek Európai Szövetsége (CEC), az Európai Közösség Nemzeti Bőripari Egyesületeinek Szövetsége (COTANCE), az Európai Szállodák,

Míg az összes válaszadó elismerte a hatályos jogszabályok fontosságát, eltérően nyilatkoztak arról, milyen legyen a jövőbeli intézkedések iránya és a kapcsolódó stratégia, és mely tényezőket kell figyelembe venni annak meghatározása során²².

A konzultáció második szakasza 2007. április 16-án kezdődött, az EUMSZ 154. cikkének (3) bekezdése szerint zajlott, és a javaslat tartalmára irányult.

Konkrétan a következő témákat ölelte fel:

- a 2004/37/EK irányelv hatályának kiterjesztése a reprodukciót károsító vegyi anyagokra (1A. és 1B. kategória);
- a 2004/37/EK irányelv III. mellékletében felsorolt vegyi anyagokra vonatkozó határértékek aktualizálása;
- további vegyi anyagokra vonatkozó határértékek felvétele a 2004/37/EK irányelv III. mellékletébe;
- kritériumok bevezetése a rákkeltő anyagok és mutagének határértékeinek megállapítására vonatkozóan;
- a szakképzési és tájékoztatási követelmények előtérbe helyezése.

A Bizottság hét, európai szociális partnereket tömörítő szervezettől kapott választ²³. Ezek a szervezetek válaszaikban megerősítették, hogy még mindig ugyanazt a megközelítést követik a rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos foglalkozási kockázatok megelőzése terén, mint ahogyan azt a konzultáció első szakaszában kifejtették.

Az összegyűjtött válaszokat a következőképpen lehet összefoglalni:

- A használandó módszereket és a határértékek megállapításához használandó kritériumokat illetően **nem voltak jelentős eltérések**. A határértékek meghatározására vonatkozó kritériumok bevezetésének ötlete általában pozitív fogadtatásra talált, azzal a kikötéssel, hogy társadalmi-gazdasági hatásvizsgálatoknak és a megvalósíthatósági tényezőknek is a kritériumok között kell szerepelniük. A szociális partnerek szerint az ACSH-nak a határértékek meghatározásában érdemi szerepet kell játszania.
- **Teljes volt az egyetértés** azon a téren, hogy a szakképzési és tájékoztatási követelményeket hatékonyan végre kell hajtani, és erre a kíváncságra általában a megelőzés egyik meghatározó tényezőjeként tekintettek.
- **A kötelező határértékek felülvizsgálatát** a REACH végrehajtásának, valamint a határértékek és a veszélyes vegyi anyagok REACH szerint származtatott hatásmentes szintjei (DNEL-ek) közötti viszony és kölcsönhatás fényében meg kell vizsgálni.

Éttermek és Kávéházak Európai Szakmai Szövetsége (HOTREC), Élelmiszeripari, Mezőgazdasági és Turisztikai Szakszervezetek Európai Szövetsége (EFFAT), Szakszervezetek Nemzetközi Hálózata – Európa, Haj- & Szépségápolás (UNI-Europa Hair&Beauty).

²² CISNET EMPL 8676, 2006. június 15.

²³ Ezek közül négy munkáltatói szervezet (Business Europe, Eurocommerce, az Európai Kis- és Középvállalkozások Szövetsége [UEAPME] és az Európai Cementipari Szövetség), két munkavállalói szervezet (Európai Szakszervezetek Szövetsége [ETUC] és az Építő- és Faipari Munkások Európai Szövetsége [EFBWW]), egy pedig független szervezet (Brit Munkahigiéniai Társaság [BOHS]).

Míg a szociális partnerekkel folytatott formális konzultációs folyamat 2007-ben lezárult, az ACSH-val ezt követően folytatott konzultáción (lásd lent) a tagállamok képviselői mellett a szociális partnerek is részt vettek, akik így megfelelő tájékoztatást kaptak a határértékekkel kapcsolatos lehetőségekről, és aktívan kivették részüket a legelőnyösebbnek vélt értékek meghatározásából.

Az előkészítő folyamat végén a Bizottság 2016. április 21-én találkozóra hívta össze a szociális partnereket, hogy az irányelvtervezet hatályát és koncepcióját bemutassa nekik. Ez a megbeszélés a kétszakaszos konzultáció és azon, részletekbe menő viták eredményére épült, amelyekre az ACSH keretében került sor az irányelv mellékleteibe felveendő egyes anyagokkal és határértékekkel kapcsolatban.

Az ACSH-val folytatott konzultáció – „A munkahelyen előforduló vegyi anyagok” (WPC) háromoldalú munkacsoporton keresztül

A szociális partnerekkel való egyeztetést követően a Bizottság tájékoztatta a WPC tagjait a munkacsoport 2008. áprilisi ülésén, hogy az irányelv felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot kíván előterjeszteni. A 2011. márciusi ülésén az egyes vegyi anyagokkal kapcsolatos jelentéstervezetek alapján a Bizottság által megbízásba adott tanulmány („IOM-tanulmány”²⁴) eredményeit vitatták meg részletekbe menően. Az egyes vegyi anyagokról a WPC 2011-ben²⁵, 2012-ben²⁶ és 2013-ban²⁷ tartott különböző ülésein esett szó, melyek eredményeként az ACSH plenáris ülése 2012-ben²⁸, majd 2013-ban²⁹ egy véleményt és két véleménykiegészítést fogadott el³⁰.

A konzultációs folyamat eredményei szerint a következő javaslatokat támogatás övezi³¹:

- az irányelv kiterjesztése korlátozott számú „munkafolyamatok során keletkező anyagra” és ezek felvétele az irányelv I. mellékletébe,
- a legújabb tudományos adatok alapján a III. mellékletben meghatározott jelenlegi határértékek felülvizsgálata, valamint a III. melléklet kiegészítése

²⁴ IOM kutatási projekt P937/99, 2011. május – A munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló uniós irányelv lehetséges módosításainak egészségi, társadalmi-gazdasági és környezeti szempontjai.

²⁵ A WPC 2011. március 23-i ülése; a WPC 2011. június 15-i ülése; a WPC 2011. október 26-i ülése.

²⁶ A WPC 2012. március 21-i ülése; a WPC 2012. június 6-i ülése; a WPC 2012. november 21-i ülése.

²⁷ a WPC 2013. március 6-i ülése; a WPC 2013. június 19-i ülése; a WPC 2013. október 2-i ülése.

²⁸ Vélemény a munkahelyeken előforduló rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel foglalkozó 2004/37/EK irányelv módosításával kapcsolatban tervezett bizottsági javaslat általános koncepciójáról és tartalmáról. Az elfogadás dátuma: 2012.12.5. (2011/12. számú dokumentum).

²⁹ Véleménykiegészítés a munkahelyeken előforduló rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel foglalkozó 2004/37/EK irányelv módosításával kapcsolatban tervezett bizottsági javaslat általános koncepciójáról és tartalmáról. Az elfogadás dátuma: 2013.5.30. (727/13. számú dokumentum).

³⁰ 2. számú véleménykiegészítés a munkahelyeken előforduló rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel foglalkozó 2004/37/EK irányelv módosításával kapcsolatban tervezett bizottsági javaslat általános koncepciójáról és tartalmáról. Az elfogadás dátuma: 2013.11.28. (2016/13. számú dokumentum).

³¹ A három ACSH-véleménybe szükség esetén bekerültek az egyes érdekcsoportok (a szociális partnerek és a tagállamok) konkrét észrevételei is, amelyek általánosságban megfelelnek az egyes érdekcsoportok által „A munkahelyen előforduló vegyi anyagok” munkacsoport megbeszélései során következetesen képviselt fő álláspontoknak. Számos esetben nincsenek külön észrevételek, mivel a három érdekcsoportnak megegyezett a véleménye. Ezért úgy lehet tekinteni, hogy az ACSH véleményei végleges formájukban a képviselt érdekcsoportok nézeteit tükrözik.

bizonyos – korlátozott számú – anyaggal, amennyiben ezt a rendelkezésre álló adatok, köztük a tudományos és műszaki adatok alátámasztják.

A javaslatba végül az ACSH által elfogadott határértékek kerültek be.

Az ágazat és a munkavállalók képviselőivel szervezett találkozók

2013-tól 2015-ig egy sor találkozóra sor került a Bizottság szolgálatai, az ágazat, valamint azon munkavállalók képviselői között, akik a kezdeményezés tárgyát képező bizonyos vegyi anyagokkal szemben fenntartásokkal viseltetnek³². Az ágazat által kért megbeszélések fő célja az volt, hogy általánosságban tájékoztatást kapjanak a jogszabály-módosítási folyamatról, valamint arról, hogy mik a Bizottság szándékai az egyes vegyi anyagokkal, így a belélelegezhető kristályos szilícium-dioxiddal, a keményfaporról és a tűzálló kerámiaszálakkal kapcsolatban javasolt értékekkel.

• Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

Az irányelv szerinti határértékek felülvizsgálatára, illetve megállapítására külön eljárás szolgál. Az eljárás során elsősorban a SCOEL tudományos szaktanácsadását veszik igénybe, de egyeztetnek az ACSH-val is. A Bizottság máshonnan származó tudományos információkra is hivatkozhat, feltéve, hogy a hivatkozott adatok kellően megalapozottak és nyilvánosak (ilyenek pl. a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség monográfiái vagy a tagállami szintű határértékeket megállapító tudományos bizottságok következtetései).

A SCOEL-t a 2014/113/EU bizottsági határozat³³ hozta létre, és azt a feladatkört ruházta rá, hogy értékelje a munkahelyeken használatos vegyi anyagoknak a munkavállalókra gyakorolt élettani hatásait. A SCOEL munkájával közvetlenül támogatja a munkahelyi egészségvédelem és biztonság területére irányuló uniós szabályozási tevékenységet. Jó minőségű összehasonlító elemzési tudásbázist alakít ki és biztosítja, hogy a munkavállalók biztonságával és egészségének védelmével kapcsolatos bizottsági javaslatok, határozatok és szakpolitikák szilárd tudományos tényeken alapuljanak. A SCOEL a Bizottság munkáját különösen a rendelkezésre álló legújabb tudományos adatok értékelésében és a vegyi kockázatoknak kitett munkavállalók védelmét szolgáló foglalkozási expozíciós határértékek megállapításában támogatja, amelyeket a 98/24/EK tanácsi irányelv szerint uniós szinten kell meghatározni.

A Bizottság szolgálatai e kezdeményezés céljára a mindenkor vegyi anyaggal kapcsolatos SCOEL-ajánlásra támaszkodtak, amennyiben volt ilyen ajánlás. A SCOEL ajánlásai az interneten is elérhetők³⁴:

³² A következő szervezetek kétoldalú megbeszéléseket folytattak a Bizottság szolgálataival a kezdeményezés tárgyát képező bizonyos vegyi anyagokkal kapcsolatban: NEPSi (Európai Szilíciumhálózat, amelyet a munkavállalók és munkáltatók európai ágazati szövetségei alkotnak), az Euromines és az Ipari Ásványok Egyesülete (IMA) a szilícium-dioxiddal kapcsolatban, az ECFIA (Európai Kerámiaszál Ipari Szövetség) és az Unifrax a tűzálló kerámiaszálakkal kapcsolatban, a CEEMET (Európai Fémipari, Műszaki és Technológiaalapú Iparági Munkáltatók Tanácsa) és az Eurometaux az olyan fémekkel kapcsolatban, mint a króm és a berillium, BeST (Berillium Tudományos & Technológiai Szövetség) a berilliummal kapcsolatban. A Bizottság ezenkívül részt vett a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság által évente szervezett, az európai üveg-és kerámiaipari ágazat képviselőinek jelenlétével zajló találkozókban is.

³³ A Bizottság 2014. március 3-i 2014/113/EU határozata a foglalkozási vegyi anyag-expozíciós határértékekkel foglalkozó tudományos bizottság létrehozásáról és a 95/320/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 62., 2014.3.4., 18. o.)

³⁴ <https://circabc.europa.eu>.

Az európai szociális partnerekkel folytatott kétszakaszos konzultációt követően A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága 2008. július 25-én nyílt ajánlati felhívást tett közzé. A cél a munkavállalók egészségének a rákkeltő vegyi anyagoknak való lehetséges munkahelyi expozíciójával járó kockázatokkal szembeni védelmével kapcsolatos szakpolitikai lehetőségek társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak értékelése volt. Az így létrejött IOM-tanulmány teljes körű jelentést tartalmazott 25 rákkeltő vegyi anyagról, valamint két egyéb szakpolitikai kérdésről, amelyek a kockázatkezelési intézkedések és a foglalkozási expozíciós határértékek megállapításának kockázatalapú kritériumainak hatékonyságát járták körbe. Jelen javaslat hatásvizsgálata nagyrészt e tanulmány eredményein (összefoglaló jelentés és az egyes vegyi anyagokról készült jelentések) alapul³⁵.

- **Hatásvizsgálat**

E javaslatot hatásvizsgálat kíséri³⁶.

Mind a 13 vegyi anyag különböző határértékeivel kapcsolatban a következő lehetőségek vizsgálatára került sor:

- A kezdeményezés tárgyát képező minden vegyi anyag vonatkozásában a további uniós intézkedés elmaradása – alapforgatókönyv – (1. lehetőség).
- Az ACSH által jóváhagyott értékek elfogadása (2. lehetőség). Amint már jeleztük, az ACSH mind a 13 vegyi anyaggal kapcsolatban figyelembe vette a SCOEL-ajánlásokban (ha voltak) található tudományos és műszaki adatokat, és ezek alapján foglalt állást a javasolt határértékekkel kapcsolatban.
- Ahol szükségesnek mutatkozott, illetve az anyagok egyéni jellemzőinek függvényében 3. és/vagy 4. lehetőségként azt is megvizsgálták minden egyes anyaggal összefüggésben, hogy mi lenne, ha az ACSH által megállapított értékhez képest vagy alacsonyabb (azaz a munkavállalók egészségét elméletileg jobban védő), vagy magasabb (a munkavállalók egészségét elméletileg kevésbé védő) értéket javasolnának. E kísérő értékeket az IOM tanulmányából vezették le, a tanulmányba pedig az alábbi források valamelyikéből kerültek be (sorrendben):
 - i. a SCOEL ajánlásából, ha volt ilyen;
 - ii. a rendelkezésre álló adatokat tükröző adatokként (pl. valamelyik tagállamban alkalmazott határértékek figyelembevételével) vagy
 - iii. a megbízottól származó ajánlások alapján (pl. nem uniós országokban alkalmazott határértékek figyelembevételével). Azokban az esetekben, amikor a rendelkezésre álló adatok nem támasztották alá az ACSH-értéknél alacsonyabb vagy magasabb határérték megállapítását, eltekintettek a fenti lehetőségektől.

A kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porát illetően a 2., 3. és 4. lehetőség magában foglalta azt is, hogy ezt az anyagot felvegyék az irányelv I. mellékletébe, és a

³⁵ Csak azon vegyi anyagok megfelelő linkjei állnak itt, amelyeket már az irányelv első módosítása is érintett. Rövid összefoglalás; összefoglaló jelentés; 1,2-epoxipropán, 1,3-butadién, 2 nitropropán; akrilamid; brómetilén; króm(VI); etilén-oxid; hidrazin; o-toluidin; tűzálló kerámiaszálak; belélegezhető kristályos szilícium-dioxid; keményfapor; vinilklorid monomer.

³⁶ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm#empl

III. mellékletben külön határértéket állapítsanak meg a kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porára (belélegezhető frakció).

Emellett egyéb szakpolitikai lehetőségek is számításba jöttek, mint pl. a vegyi anyagok használatának tilalma, önszabályozás, piaci alapú eszközök, a REACH keretében történő szabályozás, illetve az irányelv végrehajtását támogató iránymutatás vagy egyéb dokumentáció kidolgozása. A REACH és az irányelv közötti átfedéseket illetően az Európai Unió Törvényszéke nemrég egy jelenleg fellebbezés alatt álló ügyben³⁷ pontosította a REACH 58. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek első csoportjának jelentését, miszerint bizonyos felhasználások vagy felhasználási kategóriák – azaz *az adott anyag felhasználása tekintetében az emberi egészség és a környezet védelmével kapcsolatos minimumkövetelmények meghatározásáról szóló meglévő különös uniós jogszabályok alapján* – mentesülhetnek az engedélyezési követelmény alól, mint ahogyan jelenleg egy sor uniós irányelvvel, köztük a 2004/37/EK irányelvvel kapcsolatban ez a gyakorlat. A Törvényszék megállapította, hogy amennyiben a 2004/37/EK irányelv a benzolon, a vinilklorid monomeren és a keményfaporokon kívül, melyek tekintetében maximális foglalkozási expozíciós határértékeket állapít meg, nem hivatkozik más anyagokra, a REACH 58. cikke (2) bekezdésének értelmében sem „különösnek”, sem „minimumkövetelményeket” meghatározónak nem lehet tekinteni.

Emellett a Bizottság érintett szolgálatai együttműködnek az idevágó szakpolitikai és műszaki területeken tevékenykedő partnereikkel a REACH, valamint a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal, illetve bizonyos vegyi anyagokkal foglalkozó irányelvek közötti átfedés terén, különösen ami a határérték és a származtatott hatásmentes szint (DNEL) közötti kapcsolatot illeti, és iránymutatást fognak kidolgozni. A Bizottság szolgálatai, a tagállamok és a szociális partnerek mind úgy vélik, hogy a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó irányelvek alkotják a megfelelő uniós jogalkotási keretet a munkavállalók védelmét szolgáló harmonizált határértékek megállapítására.

Minden vegyi anyag tekintetében elemezték a különböző szakpolitikai lehetőségek gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait³⁸. Az elemzésre az IOM azon tanulmánya alapján került sor, amelyben az irányelv javasolt módosításainak egészségi, társadalmi-gazdasági és környezeti hatásait értékelte. A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása és a javasolt megoldás kiválasztása az alábbi kritériumok alapján történt: szaktanácsadás (különösen a SCOEL ajánlásai, amennyiben rendelkezésre álltak), hatékonyság, eredményesség és koherencia. A rák lappangási idejének megfelelő figyelembevétele érdekében a várható költségeket és hasznokat, csakúgy mint a rákos megbetegedések által okozott terheket 60 éves időszakra számították ki.

Néhány rákkeltő anyag esetében (pl. króm(VI)-vegyületek, keményfapor, a kristályos szilícium-dioxid belélegezhető pora) egyértelműen körvonalazódott, hogy melyik az előnyben részesített érték. Más anyagok (pl. 2-nitropropán és akrilamid) esetében az alapforgatókönyv (azaz a további intézkedések elmaradása), illetve az uniós határérték megállapítása esetén várható költségek és hasznok egészen hasonlóak voltak.

³⁷ Az EU Törvényszéke 2015. szeptember 25-én ítéletet hozott a T-360/13. számú, *Verein zur Wahrung von Einsatz und Nutzung von Chromtrioxid und anderen Chrom-VI-Verbindungen in der Oberflächentechnik e.V. (VECCO) kontra Európai Bizottság* ügyben.

³⁸ A különböző szakpolitikai lehetőségek hatásainak részletes elemzését és összehasonlításuk módját lásd a hatásvizsgálat 5. szakaszában.

A szakpolitikai választás az ebben a javaslatban szereplő mind a 13 vegyi anyag tekintetében az ACSH által elfogadott értékek megtartásában állt.

A munkavállalókra gyakorolt hatást illetően e javaslattól a munkavégzéssel összefüggő, elkerülhető rákos megbetegedések, vagyis a felesleges szenvedés és betegség megelőzése terén várhatók előnyök. Emellett az egészségügyi költségek szintjén is megtakarításokat hozhat, az alábbiak szerint:

- a kristályos szilícium-dioxid belélegezhető pora: a javasolt $0,1 \text{ mg/m}^3$ határérték révén 2069-ig 99 ezer esetben lesz megelőzhető a rák, aminek az egészségügyi megtakarítások szintjén jelentkező összesített haszna 34 milliárd és 89 milliárd EUR közé tehető;
- keményfapor: a 3 mg/m^3 határérték számszerűsített haszna az egészségügyi kiadások megtakarítása terén összesen 12–54 millió EUR;
- attól is megtakarítások várhatók, ha valamennyi króm(VI)-vegyület vonatkozásában bevezetik a $0,025 \text{ mg/m}^3$ expozíciós határértéket.

A javasolt megoldás végrehajtása esetén kevesebb lenne a rákos megbetegedés és csökkenne a munkavállalók veszélyes anyagoknak való expozíciójából származó gazdasági teher.

A munkáltatókra gyakorolt hatást illetően gazdasági szempontból fontos különbséget tenni azon költségek között, amelyek az egészség és biztonság javítására ösztönöznek, illetve azok között, amelyek nem. A vállalkozások számára azért lenne kedvező, ha az egész EU-ra érvényes határértékeket vezetnének be, mert a javaslat szerint a cégek támogatást kapnának azon költségeik fedezéséhez, amelyek ki nem fizetése hosszú távon az előírások be nem tartása esetén rontaná üzleti kilátásaikat.

A rákkeltő anyagok többségét illetően a vállalkozások (ideértve a kis és közepes vállalkozásokat is) működési költségeire gyakorolt hatás minimális lesz, mert a teljes megfeleléshez csak kisebb kiigazításokat kell végezni.

A javaslat ezenkívül sem további tájékoztatási kötelezettséggel nem jár, sem a cégek adminisztratív terheit nem növeli.

Ami a tagállamokra/nemzeti hatóságokra gyakorolt hatást illeti, tekintettel a veszélyes anyagnak kitett munkavállalókat sújtó tetemes gazdasági költségekre, e javaslat hozzájárulást jelentene a tagállamok szociális ellátórendszerei által viselt pénzügyi veszteségek enyhítéséhez. Gazdasági szempontból elsősorban az egész EU-ban egyaránt érvényes határértékek alkalmazási köre és megfeleltetése döntő abból a szempontból, hogy ki fedezi a foglalkozási megbetegedések költségeit.

Az adminisztratív és végrehajtási költségek az egyes vegyi anyagok jelenlegi státuszától függően eltérőek lehetnek a különböző tagállamokban, de várhatóan nem lesznek számottevők. A határértékek uniós szinten történő megállapításának köszönhetően már nem lesz szükség arra, hogy a tagállami hatóságok külön-külön, egymástól függetlenül értékeljék a rákkeltő anyagokat, tehát nem kerülne sor párhuzamos munkavégzésre.

A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságának (SLIC) munkája során szerzett tapasztalatok alapján, valamint tekintettel arra, ahogyan a különböző tagállamokban a végrehajtási tevékenységeket lebonyolítják, nem túl valószínű, hogy az irányelv új határértékekkel való kiegészítése hatással lenne az ellenőrző látogatások összköltségeire.

Ezek tervezésére többnyire a javaslatról függetlenül kerül sor, elsősorban az adott évben tett panaszok alapján, valamint az érintett hatóság által meghatározott ellenőrzési stratégiák szerint. Hozzá kell tenni azt is, hogy a határértékek, azáltal, hogy egyértelművé teszik, mi számít elfogadható szintű expozíciónak, és mi nem, a megfelelőségi ellenőrzések hasznos segédeszközeként megkönnyítik az ellenőrök munkáját.

Járulékos adminisztratív költségek viszont adódhatnak abból, hogy a hatóságoknak tájékoztatást és képzést kell biztosítaniuk személyzetüknek az irányelv felülvizsgálatával kapcsolatban, valamint át kell dolgozniuk a megfelelőségi ellenőrzőlistákat. Ezek a költségek azonban elenyészőek a nemzeti végrehajtási hatóságok általános működési költségeihez képest.

Az egyes lehetőségek összehasonlítása és a költség-haszon elemzés alapján megállapítható, hogy a javaslat révén összességében véve ésszerű költségek mellett elérhetők a kitűzött célok, és a javaslat megfelelő.

A javaslat nem jár jelentős környezeti hatásokkal.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A kkv-kra gyakorolt hatás

A javaslat a mikrovállalkozások és a kkv-k vonatkozásában nem irányoz elő enyhébb szabályrendszert. Ennek az az oka, hogy a rákkeltő anyagoknak és mutagéneknek való foglalkozási expozíció jelentette kockázatok megszüntetésére, illetve minimalizálására irányuló kötelezettség alól a kkv-k az irányelv szerint sem kaptak felmentést.

Számos olyan anyag vonatkozásában, amely e kezdeményezésnek is tárgyát képezi, már vannak tagállami szinten megállapított határértékek, még ha azok szintje igen eltérő is. Az ebben a javaslatban megállapított határértékek azokra a kkv-kra semmilyen hatással nem lesznek, amelyek olyan uniós tagállamokban tevékenykednek/találhatók, ahol a nemzeti szinten megállapított határértékek megegyeznek a javasolt értékekkel, vagy alacsonyabbak azoknál. A tagállami szintű határértékek közötti különbségek miatt azonban néhány esetben, az ágazatban szokásos gyakorlattól függően, számolni kell a gazdasági hatásokkal, kivált az olyan tagállamok (és az olyan tagállamokban tevékenykedő gazdasági szereplők) esetében, amelyek jelenleg magasabb foglalkozási expozíciós határértéket alkalmaznak a javaslat tárgyát képező vegyi anyagok vonatkozásában.

A többi rákkeltő anyagot illetően a vállalkozások (köztük kkv-k) működési költségeire gyakorolt hatás minimális lesz, mert a teljes megfeleléshez csak kisebb kiigazításokat kell végezni. A javaslat nem jár kiegészítő tájékoztatási kötelezettségekkel, sem a cégek adminisztratív terheit nem növeli, és minden valószínűség szerint különösebb környezeti költségeket sem von maga után.

Az EU versenyképességére, illetve a nemzetközi kereskedelemre gyakorolt hatás

A kockázatok megelőzése és a biztonságosabb és egészségesebb munkakörülmények megteremtése nemcsak a jobb munkahelyek és munkahelyi körülmények szempontjából kulcsfontosságú, hanem a versenyképességet tekintve is. A munkavállalók egészségének megőrzése közvetlen és mérhető pozitív hatást gyakorol a termelékenységre, és hozzájárul a szociális ellátórendszerek fenntarthatóbbá tételéhez. A javaslat rendelkezéseinek végrehajtása kedvező hatással lesz az egységes piacon folyó versenyre. A szóban forgó anyagok

határértékeinek uniós szinten történő megállapítása megszüntetné a versenytorzulást azon cégek között, melyek különféle nemzeti határértékeket alkalmazó tagállamokban tevékenykednek.

A javaslat valószínűleg nem lesz jelentős hatással az uniós cégek külső versenyképessége, mivel más országok³⁹, pl. az EU olyan fő kereskedelmi partnerei, mint az USA, Ausztrália vagy Svájc is javarészt hasonló határértékeket alkalmaznak, mint amelyeket a javaslat tartalmaz⁴⁰.

- **Az alapvető jogokra gyakorolt hatás**

A javaslat céljai összhangban vannak az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott jogokkal – különösen ami a 2. cikket (az élethez való jog) és a 31. cikket (a munkavállalók egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó tisztességes és igazságos munkafeltételek) illeti.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nem igényli kiegészítő költségvetési és személyzeti forrásoknak az EU költségvetéséből, illetve az EU által létrehozott szervekből való átcsoportosítását.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat egy sor foglalkozási megbetegedés és az ezekhez kapcsolódó, foglalkozási eredetű rákos megbetegedéseknek figyelemmel kíséréséről rendelkezik az elérhető adatforrások felhasználásával⁴¹, valamint a foglalkozási eredetű rákos megbetegedéseknek a gazdasági szereplők és a szociális ellátórendszerek szintjén jelentkező költségeinek nyomon követéséről.

E rendelkezések végrehajtásáról megfelelőségi értékelés fog készülni. Tekintettel az adatellátás jelentette kihívásokra, ajánlott a 89/391/EGK irányelv 17a. cikkének (4) bekezdése értelmében esedékes következő utólagos értékelést azon bázisértékek (referenciaértékek) meghatározására használni, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy hatékony volt-e az irányelv felülvizsgálata. Ez annál is inkább célravezetőnek tűnik, mivel a rák hosszú lappangási ideje miatt (10–50 év) leghamarabb 15–20 év múlva lehet a felülvizsgálat tényleges hatásáról reális képet alkotni.

³⁹ Lásd a 3. táblázatot a hatásvizsgálat 6. mellékletében.

⁴⁰ Például a keményfapor-expozíció vonatkozásában javasolt érték 3 mg/m³, míg Kanadában és Ausztráliában 1 mg/m³. A vinilklorid monomer vonatkozásában javasolt érték 1 ppm, amely megegyezik az USA-ban és Kanadában alkalmazott értékkel. A belélegezhető kristályos szilícium-dioxid vonatkozásában javasolt 0,1 mg/m³ határérték is azonos az USA-ban, Ausztráliában és Kanadában megállapított értékkel.

⁴¹ Ezen adatforrások közé tartoznak a következők: amennyiben a folyamatban lévő megvalósíthatósági tanulmány pozitív eredménnyel zárul, az Eurostat által a foglalkozási megbetegedésekről és az 1338/2008/EK rendeletnek megfelelően az egyéb, munkával kapcsolatos egészségügyi problémákról és megbetegedésekről gyűjtött adatok, a tagállamok által a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó uniós jogszabályok végrehajtásáról szóló, a 89/391/EGK irányelv 17. cikkének a) pontja szerint benyújtott nemzeti jelentésekből származó adatok, valamint a 2004/37/EK irányelv 14. cikke (8) bekezdésének megfelelően a munkáltatók által az illetékes nemzeti hatóságoknak jelentett, olyan rákos megbetegedésekkel kapcsolatos adatok, amelyek a nemzeti jogszabályok és/vagy gyakorlat értelmében a munkavégzés során rákkeltő anyagoknak vagy mutagéneknek való expozíciónak tulajdoníthatók, és amelyeket a Bizottság a 2004/37/EK irányelv 18. cikke szerint értékelhet.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A tagállamok az irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseik szövegét, valamint a rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot kötelesek elküldeni a Bizottságnak. A javaslatban meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében egyértelmű információkra van szükség ezen új rendelkezések átültetésével kapcsolatban. A magyarázó dokumentumok rendelkezésre bocsátásából eredő további adminisztratív terhek nem aránytalanok (lévén egyszeri kötelezettség, amely nem teszi szükségessé sok szervezet bevonását). E magyarázó dokumentumok megszövegezése tagállami szinten hatékonyabban lehetséges.

A fentiekre való tekintettel azt javasoljuk, hogy a tagállamok vállalják, hogy értesítik a Bizottságot az átültető intézkedéseikről oly módon, hogy benyújtanak az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk

Az 1. cikk megállapítja, hogy az irányelv úgy módosul, hogy I. melléklete a következő (új) 6. ponttal egészül ki: „a kristályos szilícium-dioxid munkafolyamat során keletkező belélegezhető porának való expozíciót magában foglaló munka”.

A szilika vagy szilícium-dioxid (SiO_2) a IV. csoportba tartozó olyan fém-oxid, amely a természetben mind kristályos, mind amorf formában előfordul. A kristályos szilícium-dioxid különféle formát ölthet: α -kvarc, β -kvarc, α -tridimit, β -tridimit, α -krisztobalit, β -krisztobalit, keatit, coesit, stishovit és moganit⁴². Az 1. cikkben használt „kristályos” kifejezés a SiO_2 -molekulák szabályos mintázatú elrendeződésére utal, míg az amorf kifejezés a molekulák rendszertelen, véletlenszerű elhelyezkedését jelöli. A szilícium-dioxid munkahelyi környezetben előforduló három leggyakoribb kristályos formája a kvarc (CAS-szám⁴³: 14808-60-7), a krisztobalit (CAS-szám: 14464-46-1) és a tridimit (CAS-szám: 15468-32-3).

Az 1. cikkben használt, a kristályos szilícium-dioxid „belélegezhető pora” kifejezés a tüdőhólyagocskákba bekerülő porszemcséket jelenti.

3–5. cikk

A 3–5. cikk a nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó szokásos rendelkezéseket tartalmazza. A 4. cikk megállapítja az irányelv hatálybalépésének időpontját.

Melléklet

A mellékletben használt „határérték” kifejezés jelentését az irányelv 2. cikkének c) pontja határozza meg. A határértékek a belélegzésen keresztüli expozíciós útra vonatkoznak, és megadják, hogy egy adott vegyi anyagnak legfeljebb mekkora lehet a koncentrációja a

⁴² <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100C/mono100C-14.pdf>; IARC (1997); Silica, some silicates, coal dust and paraaramid fibrils (Szilika, néhány szilikát, szénpor és para-aramid fibrillák), IARC Monogr Eval Carcinog Risks Hum, 68: 1–475. PMID:9303953.

⁴³ A Vegyi anyag Nyilvántartási Szolgálat (avagy Chemical Abstracts Service) által adott szám.

levegőben, amelyet a munkavállalók expozíciója egy meghatározott időszak alatt átlagban nem haladhat meg.

A kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porára megállapított határérték az úgynevezett „belélegezhető frakcióra” vonatkozik.

A foglalkozási expozíciós határértékekhez a következő rákkeltő anyagok tekintetében a „bőr” megjegyzést is hozzárendelték: akrilamid, etilén-oxid és hidrazin. A „bőr” megjegyzést minden olyan vegyi anyag megkapta, amelynek esetében a bőrön át történő felszívódás a SCOEL szerint jelentős mértékben hozzájárulhat a szervezet összterheléséhez és következésképpen a lehetséges élettani hatásokkal kapcsolatos aggodalmakhoz. A határértékhez rendelt „bőr” megjegyzés a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetőségét jelöli. A munkáltatók kötelesek ezeket a megjegyzéseket figyelembe venni a kockázatértékelés során, valamint akkor is, amikor egy adott rákkeltő anyaggal vagy mutagénnel kapcsolatban megelőzési és védelmi intézkedéseket hajtanak végre az irányelv szerint.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 153. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében)⁴⁴ és különösen annak 17. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁴⁵,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁴⁶,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 2004/37/EK irányelv célja, hogy a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatokkal szemben védelmet nyújtson a munkavállalóknak; ennek érdekében a rendelkezésre álló tudományos és műszaki adatok alapján minimumkövetelményeket, köztük határértékeket állapít meg.
- (2) A határértékeket szükség esetén a tudományos adatok fényében felül kell vizsgálni.
- (3) Néhány rákkeltő anyag és mutagén esetében a lehető legnagyobb védelem biztosítása érdekében figyelembe kell venni minden felszívódási utat, beleértve a bőrön keresztül való behatolás lehetőségét is.
- (4) A Bizottság munkáját a foglalkozási vegyianyag-expozíciós határértékekkel foglalkozó tudományos bizottság (a továbbiakban: bizottság) segíti, különösen a rendelkezésre álló legújabb tudományos adatok értékelésében és a vegyi kockázatoknak kitett munkavállalók védelmét szolgáló foglalkozási expozíciós határértékek előterjesztésében, amelyeket a 98/24/EK tanácsi irányelv és a

⁴⁴ HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

⁴⁵ HL C , , . o.

⁴⁶ HL C , , . o.

2004/37/EK irányelv⁴⁷ szerint uniós szinten kell meghatározni. Az o-toluidin és a 2-nitropropán vegyi anyagokat illetően a fent említett bizottság ajánlásainak hiányában egyéb, kellően megbízható és nyilvánosság számára is elérhető tudományos adatforrásokat vettek figyelembe^{48,49}.

- (5) A kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porának rákkeltő hatása kellően bizonyított. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok azt mutatják, hogy a kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porára vonatkozóan határértéket kell megállapítani. A kristályos szilícium-dioxid munkafolyamat során keletkező belélegezhető pora nem szerepel az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵⁰ szerinti osztályozásban. Ezért indokolt a kristályos szilícium-dioxid munkafolyamat során keletkező belélegezhető porának való expozíciót magában foglaló munkát felvenni a 2004/37/EK irányelv I. mellékletébe, csakúgy mint határértéket megállapítani a kristályos szilícium-dioxid porára („belélegezhető frakció”) vonatkozóan.
- (6) Az olyan kezdeményezések, mint a „munkavállalók egészségének a kristályos szilícium-dioxid és az azt tartalmazó termékek megfelelő kezelése és használata révén való védelméről szóló megállapodás” témájában folytatott szociális párbeszéd (NEPSi) keretében kidolgozott útmutatók és bevált módszerek igen hasznosnak bizonyultak, hiszen a szabályozási intézkedéseket mintegy kiegészítve elősegítik a határértékek tényleges betartatását.
- (7) A vinilklorid monomerre és a keményfaporokra vonatkozóan a 2004/37/EK irányelv III. mellékletében megállapított határértékeket az újabb tudományos adatok alapján felül kell vizsgálni.
- (8) Az 1,2-epoxipropán megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján egyértelműen meg lehet állapítani azt az expozíciós szintet, amely alatt az ennek a rákkeltő anyagnak való expozíció várható nem jár káros hatással. Ezért indokolt az 1,2-epoxipropánra vonatkozó határértéket megállapítani.
- (9) Az 1,3-butadién megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1A. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján e rákkeltő anyag tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt az 1,3-butadiénre vonatkozó határértéket megállapítani.
- (10) A 2-nitropropán megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és

⁴⁷ A Tanács 1998. április 7-i 98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL L 131., 1998.5.5., 11. o.).

⁴⁸ <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol77/mono77-11.pdf>, valamint <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol99/mono99-15.pdf>, valamint <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100F/mono100F-11.pdf>

⁴⁹ <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol1-42/mono29.pdf>, valamint <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol71/mono71-49.pdf>

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 1272/2008/EK rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

műszaki adatok alapján e rákkeltő anyag tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt a 2-nitropropánra vonatkozó határértéket megállapítani.

- (11) Az akrilamid megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján az akrilamid tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. A bizottság felismerte, hogy az akrilamid esetében fennáll a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetősége. Ezért indokolt az akrilamidra vonatkozó határértéket megállapítani, valamint egy olyan megjegyzést hozzárendelni, miszerint fennáll a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetősége.
- (12) Bizonyos króm(VI)-vegyületek megfelelnek az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1A. vagy 1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősülnek. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján e króm(VI)-vegyületek tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt az azokra a króm(VI)-vegyületekre vonatkozó határértéket megállapítani, amelyek a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősülnek.
- (13) Az etilén-oxid megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján e rákkeltő anyag tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. A bizottság felismerte, hogy az etilén-oxid esetében fennáll a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetősége. Ezért indokolt az etilén-oxidra vonatkozó határértéket megállapítani, valamint egy olyan megjegyzést hozzárendelni, miszerint fennáll a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetősége.
- (14) Az *o*-toluidin megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján e rákkeltő anyag tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt az *o*-toluidinra vonatkozó határértéket megállapítani.
- (15) Bizonyos tűzálló kerámiaszálak megfelelnek az 1272/2008/EK rendelet szerinti 1B. kategóriájú rákkeltő anyagként való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősülnek. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján az azon tűzálló kerámiaszálak tekintetében, amelyek a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősülnek, lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt az említett tűzálló kerámiaszálakra vonatkozó határértéket megállapítani.
- (16) A brómetilén megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján e rákkeltő anyag tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. Ezért indokolt a brómetilénre vonatkozó határértéket megállapítani.
- (17) A hidrazin megfelel az 1272/2008/EK rendelet szerinti rákkeltő anyagként (1B. kategória) való besorolás kritériumainak, tehát a 2004/37/EK irányelv értelmében rákkeltő anyagnak minősül. A rendelkezésre álló információk, köztük a tudományos és műszaki adatok alapján a hidrazin tekintetében lehetséges a határérték meghatározása. A bizottság felismerte, hogy e rákkeltő anyag esetében fennáll a bőrön keresztüli

jelentős behatolás lehetősége. Ezért indokolt a hidrazinra vonatkozó határértéket megállapítani, valamint egy olyan megjegyzést hozzárendelni, miszerint fennáll a bőrön keresztüli jelentős behatolás lehetősége.

- (18) Ez a módosítás megerősíti a munkavállalók munkahelyi egészségvédelmét.
- (19) A Bizottság konzultált a 2003. július 22-i tanácsi határozattal létrehozott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal. Az EUMSZ 154. cikkének megfelelően kétszakaszos konzultációt folytatott az európai szociális partnerekkel.
- (20) Ez az irányelv tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában, különösen annak 31. cikke (1) bekezdésében lefektetett alapvető jogokat és elveket.
- (21) Az ebben az irányelvben megállapított határértékeket folyamatosan felül kell vizsgálni az 1907/2006/EK rendelet végrehajtásának fényében, különösen a 2004/37/EK irányelv keretében megállapított határértékek és a veszélyes vegyi anyagoknak a rendelet szerint származtatott hatásmentes szintjei (DNEL-ek) közötti kölcsönhatás figyelembevétele érdekében.
- (22) Mivel az irányelv céljait, nevezetesen a munkavállalók életfeltételeinek és munkakörülményeinek javítását és egészségük védelmét a rákkeltő vegyi anyagoknak való lehetséges expozíciójával járó kockázatokkal szemben a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, viszont azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az EU intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (3) bekezdésében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (23) Mivel e jogi aktus tárgya a munkavállalók munkahelyi egészsége, az átültetés határideje két év.
- (24) A 2004/37/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2004/37/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„6. A kristályos szilícium-dioxid munkafolyamat során keletkező belélegezhető porának való expozíciót magában foglaló munka.”

2. A III. melléklet helyébe ezen irányelv mellékletének szövege lép:

2. cikk

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb a hatálybalépése napját követő két éven belül megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök